

שרה - שלומית סטרוגנו TO ADMINISTRATOR

בית משפט לענייני משפחה בקריות

המ"ש

תיק חיצוני:

1

מספר בקשה: 3

בפני כב' השופטת שירי היימן

מבקשים

נגד

משיבים

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

החלטה

בפני בקשה לסילוק תביעות המשמורת ומזונות הקטינים שהגישה המשיבה כנגד המבקש.

רקע עובדתי

1. ביום 12.2.2014 הגישה המשיבה תביעה למשמורת והעתקת מקום מגורי הקטין וכן תביעה להגדלת מזונות הקטין.

2. לתביעות אלו קדמו הליכים בין הצדדים שהתמחו בבית הדין הרבני כדלקמן:

ביום 4.3.2014 הגישה המשיבה תביעת גירושין בבית הדין הרבני, שנתבקש על ידי הצדדים לאשרו הצדדים חתמו על הסכם גירושין אשר הוגש לבית הדין, שנתבקש על ידי הצדדים לאשרו ולתת לו תוקף של פסק דין.

ביום 25.4.2013 התקיים דיון במעמד הצדדים בבית הדין הרבני אשר אישר את ההסכם ונתן לו תוקף של פסק דין.

ביום 3.7.2013 הגישה המשיבה בקשה לצו הגנה לבית המשפט השלום בעכו, בית המשפט נענה לבקשה ונתן צו למשך 5 ימים.

ביום 4.7.13 פנתה המשיבה לבית המשפט לענייני משפחה בקריות בבקשה לצו הגנה, בית המשפט נענה לבקשה.

במועד לא ברור בחודש יולי 2013 הגיש המבקש בקשה לאכיפת הסכם הגירושין על פי פקודת בזיון ביהמ"ש.

ביום 14.7.13 הורה בית הדין למבקש להעביר את הבקשה לתגובת המשיבה. במועד לא ברור בחודש יולי 2013 הגיש המבקש בקשה נוספת למתן החלטה.

1 מתוך 8

נתקבל
17-04-2014
שלומית סטרוגנו, עו"ד

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 55

תיק חיצוני:

- 1 על ביום 17.7.13 הורה בית הדין למבקש להמציא את הבקשה לשירותי הרווחה :
 2 מנת שיגישו חוות דעתם וכן הורה למשיבה להגיש תגובתה.
 3 שירותי הרווחה העבירו את הבקשה לשירותי הרווחה מאחר והקטין
 4 מבלה את רוב זמנו בנהריה.
 5 ביום 21.7.2013 הגיש המבקש בקשה למתן צו למשטרת ישראל.
 6 ביום 25.7.2013 נתן בית הדין החלטה ובה הורה למשטרת ישראל לסייע בידי האב
 7 בהגיש את חוות דעת בתיכונים אחר בנו הקטין וכן הורה לשירותי הרווחה להגיש את חוות דעת
 8 פרוטוקול
 9 ביום 18.8.2013 הגישה המבקשת תגובה לבקשות המבקש בבית הדין. המבקשת לא כפרה
 10 בסמכותו של בית הדין לדון בבקשות המבקש בעניין הפרת ההסכם והסדרי הראייה.
 11 עוד באותו היום הורה בית הדין למבקש להגיב לטענות המשיבה.
 12 המבקש הגיש תגובתו ביום 15.9.13 ולאחר קבלת תגובתו הורה בית הדין ביום 16.9.13
 13 לשירותי הרווחה להמציא תסקיר הכולל התייחסות לטיעוני שני הצדדים.
 14 ביום 22.12.2013 הוגש דיווח מטעם שירותי הרווחה לבית הדין, בדיווח נכתב כי מבירור
 15 טלפוני עם הצדדים עלה כי אין צורך במעורבות עו"ס בעניין המשמורת והסדרי הראייה.
 16 ביום 29.12.2013 אישר בית הדין הרבני את האמור בדיווח.
- טענות הצדדים**
- 17
- 18 3. המבקש טוען כי הסמכות לדון הן בתביעת המזונות והן בתביעת המשמורת מסורה לבית
 19 הדין הרבני מכוח סמכותו הנמשכת של בית הדין הרבני אשר דן ופסק בשני נושאים אלו
 20 והן מאחר ותנאי: "קרבת הדיון" מתקיים בשתי תביעות אלו.
- 21 4. בתביעת המזונות טוען המבקש כי ההליך אשר התקיים בפני בית הדין הרבני לא היה
 22 הליך של אישור הסכם ותו לא אלא בית הדין דן ופסק לעומק בסוגיית מזונות הקטין
 23 והדיין הנכבד אף תיקן במו ידו את הסכם הגירושין בפרק המתייחס למזונות הקטין
 24 (סעיף 8.1 וסעיף 8.3 להסכם) עת הוסיף כבי הדיין חיובים נוספים החלים על האב בעניין
 25 השתתפות בהוצאות מעון, חיוב האב במזונות בזמן השירות הצבאי והנראה כי קצבת
 26 המל"ל תשולם לאם. כמו כן דן כבי הדיין בהסכמות הצדדים באשר למדור הקטין.
- 27 5. אשר לתביעת המשמורת טוען המבקש כי ההחלטה בעניין המשמורת נתנה לאחר שהוגש
 28 תסקיר מטעם שירותי הרווחה וכן נערכו תיקונים בהסכם הגירושין בכתב יד במהלך
 29 הדיון באשר להסדרי הראייה בין האב לבין הקטין.

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש 14

תיק חיצוני:

- 1 6. בנוסף לכך לאחר חתימת ההסכם, פנה המבקש לבית הדין הרבני בבקשה לאכיפת
- 2 ההסכם ובהודעה שהגישה לבית הדין לא כפרה המשיבה בסמכותו של בית הדין.
- 3 7. מנגד טוענת המשיבה כי כל מטרתו של המבקש היא "למשוך" זמן ולמנוע ממנה לרשום
- 4 את הקטין לגן בשכונת , לשם היא מבקשת להעתיק את מקום מגוריה.
- 5 כן טוענת המשיבה כי לבית המשפט לענייני משפחה סמכות לסטות מדיני הראיות
- 6 ההגיליים לשם עשיית צדק על פי סעיף 8(א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה התשנ"ה -
- 7 1995 וכי הגישה הנוהגת בבית המשפט היא שלא לדחות תביעות על הסף בשלבים
- 8 מקדמיים בחלק מסמכות הגישה לערכאות.
- 9 8. לגופו של עניין טוענת המשיבה כי ההליך שהתקיים בבית הדין ובו ניתן תוקף של פסק דין
- 10 להסכם לא ירדה לתוכנו וללא הכרעה לא יכול לשמש בסיס להכרה בסמכות הנמשכת,
- 11 הוספת סעיפים להסכם או מבססים את התנאי של "דן ופסק".
- 12 9. כן היא טוענת כי לא התקיים דיון לגופו של עניין בתביעת המשמורת. בפני בית הדין
- 13 הרבני לא הייתה מונחת תביעה למשמורת וגם בבקשה לביזיון בית משפט לא התקיים
- 14 דיון לגופו של עניין, התסקית שהוגש לא כלל כל המלצות. לאחר שיחה טלפונית עם
- 15 הצדדים כתבה עו"ס לסי"ד כי לדברי הצדדים עצמם אין צורך בהתערבות עו"ס בעניין
- 16 משמורת והסדרי ראייה.
- 17 10. אשר לתביעת המזונות, טוענת המשיבה כי המזון בתביעה עצמאית של הקטין אשר
- 18 מנותקת כליל מההסכם, אשר אינו כובל את הקטין.
- 19
- 20
- 21 **דיון:**
- 22 1. בבג"ץ 4111/07 קבע כבוד השופט לוי:
- 23 "הסמכות הנמשכת ומבחניה
- 24 7. ברם, כל אשר נאמר - ביחס לסמכותו המקורית של בית-הדין נאמר ככלל,
- 25 משהגיע ההליך לסימום, מוצתה סמכות זו ועברה מן העולם (בג"ץ 2898/03
- 26 פלונית הנ"ל, בעמ' 560; בג"ץ 6378/04 שרעבי נ' בית הדין הרבני הגדול
- 27 בירושלים (לא פורסם, 19.8.04); אריאל רוזן-צבי דיני המשפחה בישראל בין
- 28 קדוש לחול 33 (1990)). על מנת שיוכל לשוב ולהידרש לסוגיות שנדונו בפניו, על
- 29 בית-הדין לקנות סמכותו ממקור אחר, וכזה עשוי להימצא לו ברעיון של סמכות
- נמשכת (ובשמו האחר, כלל המשכיות). על-פיו, תהא הערכאה המקורית -

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש

תיק חיצוני:

1 והיא בלבד - מוסמכת לעסוק בגלגולו המאוחר של ענין שנדון בפניה בעבר.
 2 אולם, בהיותה של הסמכות הנמשכת - חריג, ושל עקרון הברירה החופשית בין
 3 ערכאות - הכלל (בג"ץ 6103/93 לוי נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד
 4 מח(4) 591, 608 (1994)), טיב הענינים בהם נקנית אותה סמכות הוא מוגבל.
 5 בפסיקתנו נדונו פרשות-לעשרות בהן התעוררה שאלת קיומה של סמכות
 6 נמשכת. מספרם הרב של המקרים שנדונו, ריבוי המשתנים על-פיהם נקבע דבר
 7 ומורכבות הניואנסים בהם דיברה הפסיקה קוראים, כמו מאליהם, לביאורה של
 8 הסוגיה.
 9 הסיכון ממני סגולה של זו, או מפני סיכולו של הקו השיפוטי שנקטה, והוא
 10 רלוונטי אך אם השתנו הנסיבות באופן שאינו מאפשר עוד להיזקק לאותה
 11 הפריעה.
 12 ובהמשך:

13 9. מן המבחן המקרוני נגזרים שני יסודות מעשיים, שהצטברותם יחד משיתה את
 14 הבסיס להכרה בקיומה של סמכות נמשכת. לאלה ניתן ביטוי במרביתם של
 15 פסקי-הדין שעסקו בסוגיית הסמכות, ובאמצעותם ניתן להתוות קווים ברורים
 16 לדמותה של ההלכה המוניבת. התנאי הראשון הוא, כי החלטה המקורית
 17 ניתנה לאחר בירור ושקילה. עמה לשקף הליך של דיון משפטי, שבמהלכו נשמעו
 18 או הוגשו טיעוני הצדדים, נקבעו ממצאים ונתקבלו הכרעות. על כן ברור, ראשית,
 19 כי סוגיה מאוחרת שכלל לא נדונה בערכאה המקורית וממילא לא הוכרעה, לא
 20 תקים סמכות נמשכת לאותה ערכאה ואפילו היא קשורה לענינים אחרים, שכן
 21 נדונו (ע"א 811/80 בלום נ' שטרן, פ"ד לה(3) 757, 761 (1982); בג"ץ 6012/96
 22 גרייבר (סגל) נ' בית הדין הרבני האזורי אשדוד, פ"ד נ(5) 397, 403 (1996); בג"ץ
 23 6193/98 קדור (חלבי) נ' שיחי הינו, פ"ד נג(2) 625, 630 (1999)).
 24 מסקנה שנייה היא, כי אישור מורמאלי של הסכם, שהונח בפניה של ערכאה
 25 שיפוטית אך היא לא ירדה לתוכנו ולא הכריעה דבר לגביו, לא יוכל - ככלל -
 26 לשמש בסיס להכרה בסמכותה הנמשכת (ע"א 3695/96 צייטלין נ' טשינגל,
 27 בפסקה החמישית לפסק-דינה של השופטת ט' שטרסברג-כהן (לא פורסם,
 28 9.4.97); בג"ץ 9539/00 איתן נ' בית-הדין הרבני האזורי ירושלים, פ"ד נו(1) 125,
 29 133 (2001); בג"ץ 8578/01 חליוה נ' חליוה, פ"ד נו(5) 634, 640 (2002); בג"ץ
 30 7341/06 פלוני נ' בית הדין הרבני האזורי אשקלון,
 31 וכבר הוטעם, כי בחינתו של הסכם משמורת קודם אישורו כפסק-דין, שמא אינו
 32 עולה בקנה אחד עם טובת הילד, אינה שקולה לדיון ולבירור משפטי מן הסוג
 33 האמור. גם בכך עסקה השופטת ביניש, בפרשה בה תלה בית-הדין האזורי

שרה - שלונית סטרוגנו TO
 בית משפט לענייני משפחה בקריות

תמ"ש

תיק חיצוני:

1 במקרה שבפנינו את קביעתו, כי נתונה לו סמכות נמשכת לדון בהסדרי
 2 המשמורת: "חוק, בניגוד להסכם ממון בין בני-זוג שאישורו נושא אופי
 3 פורמאלי, הרי הסכם משמורת בין הורים מחייב את הערכאה המוסמכת בדבר
 4 לבחון את תוכן ההסכם ולשקול אם הוא משרת את טובת הילד טרם אישורו... יש
 5 להניח כי בטרם אישר בית-הדין את ההסכם הוא אמנם שקל בינו לבינו את טובת
 6 הבנות על סמך עיון בהסכם שערכו הצדדים. עם זאת נוכח היעדרו של דיון
 7 פורמטלי מהותי לגופה של סוגיית המשמורת אין די בשקילה כאמור כדי להוביל
 8 למסקנה כי בית-הדין 'דן ופסק' בסוגיה האמורה לצורך רכישת סמכות נמשכת".
 9 [בג"ץ 2898/03 פלוגית הנ"ל, בעמ' 561]
 10 ומנגד מקום בו התקיים דיון וביורור כאמור, הרי בכל עתירה לשינוי ההכרעה
 11 שנתקבלה, לתיקונה או לביטולה, נתונה סמכות נמשכת לערכאה שתחת ידה
 12 יצאה הכרעה זו..

ובהמשך:

13 11. התנאי השני להכרה בקיומה של סמכות נמשכת הוא שהסוגיה המאוחרת
 14 קרובה במידה מספקת לזו המקורית, עד כי נשמר צביונו המתמשך של הענין,
 15 שהוא המצדיק שיבה אל הערכאה אשר בראשונה (רע"א 158/89 ברכיה בע"מ נ'
 16 ביטון, בפסקה הששית למסק-דינו של השופט אור (לא פורסם, 22.2.94); בג"ץ
 17 9539/00 איתן הנ"ל, בעמ' 133; בג"ץ 2898/03 פלוגית הנ"ל, בעמ' 560).

יישום והכרעהתביעת המשמורת

18 12. בפני בית הדין התנהלו שני הליכים, ההליך הראשון הוא הליך אמשור ההסכם אשר
 19 כאמור עצם אישורו אינו מקנה סמכות נמשכת לבית הדין לדון בנושא המשמורת. גם אם
 20 נערך תיקון בגוף ההסכם על ידי כבוד הדין באשר לשעת החזרת הקטין מאביו לאמו לא
 21 התנהל בבית הדין דיון מהותי בשאלת המשמורת. (ראה סעיף 9 בבג"ץ 4111/07).

22 13. ההליך השני אשר התקיים הוא הליך לאכיפת ההסכם בגין טענתו של המבקש כי
 23 המשיבה הפרה את הסדרי הראייה. גם בדיון זה לא נדונה טובתו של הקטין ושאלת
 24 המשמורת, המבקש ביקש לאכוף את הסדרי הראייה שנקבעו בהסכם, אך לא ביקש כי
 25 יתקיים דיון מחודש בסוגיית המשמורת ודיון כזה לא נתקיים. אמנם התבקש תסקיר
 26 אולם משדיווחה עו"ס לס"ד לבית הדין כי הצדדים הגיעו להסכמה ביניהם וכי אין צורך

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תיק חיצוני:

1 בהתערבות לא בנושא המשמורת ולא בעניין הסדרי הראייה, נסתיים ההליך בלא שדן בית
2 הדין בעניין המשמורת עצמו.

3 14. נוכח האמור סבורה אני כי בית הדין לא קנה סמכות להמשיך ולדון בסוגיית המשמורת.
4 בנוסף לכך, עניינה של התביעה שבפני אינה בשאלת המשמורת אלא בקשה להענת
5 מקום מגוריו של הקטין, סוגיה הנובעת מאפוטרופוסות הצדדים על הקטין. סוגיה זו לא
6 הונחה לפתחו של בית הדין וממילא לא דן בה.
7

8
9 מזונות הקטין:
10 בבג"צ 4407/12 פלונת בית הדין הרבני הגדול לערעורים (ניתן ביום 7.2.2013) קבע כבוד השופט
11 רובינשטיין:

12 "... בית המשפט למשפחה מתבקש לבחון בכל מקרה בראש ובראשונה את
13 המהות, קרי, בשורה התחתונה, האם מה שנפסק לקטינים כמזונות – לאחר דיון
14 ראוי – משקף את צרכיהם האמיתיים. הגישה המהותית היא איפוא עיקר, היא
15 תכליתו של ההליך – אי קניוח הקטינים. ההיבט הדיוני הוא משרתו של ההיבט
16 המהותי; חשיבותו היא בהבטחת השימוע לכל, הצדק הטבעי, וייצוג האינטרס
17 של הקטין ... (סעיף א' לפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין).

18
19 ...
20 ... אציין כי גם לשיטתי, כמו לשיטת השופט הנדל, בכל ענייני הקטין הקריטריון
21 הוא זה המהותי, קרי, האם נשקלו באופן ספציפי ולגופם הנושאים הקשורים
22 בקטין על-ידי הערכאה שדנה. הגינות וטובת הקטין – הן והן אחד ל"כרכור" בין
23 הערכאות – כניסוחו של בית הדין הרבני באחת הפרשיות מכבר – לשם השגת
24 יתרונות כאלה ואחרים, לא יתן בית משפט זה יד. המבחן הוא איפוא אמיתיות
25 ההליך בכל הנוגע לקטין, לאחר שבית המשפט וידא, באמצעות ייצוג מהותי בעת
26 לפי הנחוץ, כי ענייניו של הקטין נשקלים באופן שאינו טבול בסכסוכי הוריהם..."
27 (סעיף ג' לפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין).

28 "אודה כי עצוב למדי לקרוא את הסאגה הפסיקתית המייגעת והבלתי נלאית, על
29 עליותיה ומורדותיה, הנסקרת על-ידי חבריי. אכן, בית המשפט בונה את פסיקתו
30 על כתפי קודמיו, נדבך על גב נדבך, אך נדמה לי שמבלי להוסיף דפים נוספים
31 לסקירות חבריי ניתן לחלץ מהם את עמוד האש ועמוד הענון, כוכב הצפון, והוא
שכבר אמרנו: דין מהותי אמיתי בצרכי הקטין, יהיו אשר יהיו; "דן ופסק" – דן

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תיק היצוני:

- 1 כפשוטו ובהמשך פסק. לוא יהי" (שם, סעיף ד' לפסק דינו של כבי השופט
2 רובינשטיין).
- 3
- 4 15. בעניינינו בטרם אישור הסכם הגירושין בבית המשפט לענייני משפחה לא התנהל כל הליך
5 בעניין מזונות הקטין. דמי המזונות נקבעו בהסכם גירושין שאושר על ידי בית הדין,
6 עסקינן בהסכם מפורט המתייחס לכלל העניינים הן הרכושיים בין הצדדים והן הנוגעים
7 לקטין.
- 8 16. אמנם על פי פרומנקול הדיון, הבקשה נידונה בנוכחות הצדדים, בית הדין נתן לצדדים
9 הסברים נאותים אודות ההסכם, הצדדים הצהירו כי הבינו את ההסכם והסכימו לו ובית
10 הדין אף ערך תיקונים בכתב יד בהסכם במסגרתם נקבע כי האב ישא במחצית הוצאות
11 המעון וכי ישא במזונות הקטין בעת השירות הצבאי, אולם לא התקיים דיון מהותי
12 ואמיתי בצרכי הקטין על פי ההגדרה אותה קבע כבי השופט רובינשטיין בפסי"ד פלוני
13 ועל כן לא ניתן לחסום את דרכו של הקטין בהגשת תביעה עצמאית אשר במסגרתה ידונו
14 צרכיו ותישקל טובתו במנותק מאינטרס הוריו.
- 15 17. משקבעתי כי בית הדין לא קיים דיון מהותי בעניין המזונות הרי שלא קנה סמכות נמשכת
16 לדון בתביעה להגדלת מזונות שהגיש הקטין.
- 17 18. כדברי כבוד השופט נאור בבג"ץ 29/10 פרושת פלוני:
18 21. רביעית, מן הראוי להזכיר כי ככלל ילדים אלה כבולים להסכמות של
19 הוריהם בהליך הגירושין, לרבות בעניין סמכות השופט שתדון בעניין
20 מזונותיהם. נפסק זה מכבר כי "הטעם לכך נעוץ בחשש מן המסגרת מאבק
21 הגירושין, עיקר מעיינם של ההורים נתון לסידור ענייניהם האישיים, והם
22 עלולים – ולו מבלי דעת או בהיסח הדעת – שלא להקפיד במידת הספקת
23 על הבטחת האינטרסים של ילדיהם ועל טובתם. מטעם זה, נפסק כי
24 הסכם גירושין בין הורים שאושר וקיבל תוקף של פסק-דין מחייב את
25 הקטינים, רק כאשר ברמה הדיונית עניינם של הקטינים נבחן לגופו כעניין
26 עצמאי ונפרד מיתר סוגיות הגירושין, וברמה המהותית שוכנעה הערכאה
27 המוסמכת כי ההסכם בין ההורים משרת את טובת הקטין" (פרשת פלונית
28 (2004); ראו גם: ע"א 16/98 מאיר נ' מאיר, פ"ד נג" (2) 175, 182 (1999)
29 והאסמכתאות שם). על כן הודגש שם גם כי "בהיעדר דיון מהותי בטובת
30 הקטינים בנפרד מעניינם של ההורים בהליך הגירושין אין לראות

בית משפט לענייני משפחה בקריות

תיק חיצוני:

בקטינים כצד להסכם שבין ההורים הן מבחינת תוכנו הן מבחינת הערכאה השיפוטית שנבחרה במסגרתו" (פרשת פלונית (2004), שם).

סוף דבר:

הסמכות לדון בתביעה להעתקת מגורים ובתביעה להגדלת מזונות מסורה לבית משפט זה. על הנתבע להגיש כתבי הגנה בהתאם למועדים הנקובים בתקנות. התסקיר יוגש בהתאם להחלטה מיום 20.3.14. שאלת ההוצאות תישק לזמנך התיק ובהתאם לתוצאותיו.

המזכירות תודיע לצדדים

ניתנה היום, י"ג ניסן תשע"ד, 13 אפריל 2014, בהעדר הצדדים.

שרי הימן, שופטת